

opusdei.org

Upoznati Njega i upoznati sebe (V): Kako nam se Bog obraća

Jezik molitve je tajanstven. Ne možemo ga kontrolirati, ali malo po malo ustrajući u molitvi otkrivamo da Bog mijenja naše srce.

29.05.2020.

Na teritoriju Pereje, u današnjem Jordanu, na vrhu brežuljka 100 metara iznad Mrtvog mora, stoji impresivna tvrđava Maheron. Tamo

je Herod Antipas zatočio Ivana Krstitelja (*Mk 6:17*) (1). U hladnoj i vlažnoj tamnici isklesanoj od kamena, vladaju tama i tišina, a Ivana muči misao: vrijeme prolazi, a Isus se još nije objavio onako jasno kako se Ivan nadao. Primio je vijesti o njegovim velikim djelima (*Mt, 11:2*), ali izgleda da Isus sebe ne naziva Mesijom. Kada ga ljudi izravno upitaju, On šuti. Je li moguće da se Ivan prevario? Ali sve je tako jasno vidio! Vidio je Duha kako silazi s nebesa u obliku golubice i staje na njemu (*Iv, 1:32-43*). Stoga posla učenike da pitaju Gospodina: "Jesi li ti Onaj koji treba doći ili drugoga da čekamo?" (*Mt, 11:3*).

Isus odgovara na neočekivan način. Umjesto da im da jasan odgovor, On usmjerava njihovu pozornost na njegova djela: "Slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se navješćuje Evanđelje". Iako malo

zagonetan, njegov odgovor je dovoljno jasan onima koji znaju proročanstva Svetog Pisma koja ukazuju na dolazak Mesije i njegovog Kraljevstva. "Tvoji će mrtvi oživjeti, uskrsnut će tijela. Probudite se i kličite, stanovnici praha! Jer rosa je tvoja - rosa svjetlosti, i zemlja će sjene na svijet dati." (Iz 26:19).

"Sljepačke će oči progledati, uši će se gluhih otvoriti" (Iz 35,5). Gospodin ohrabruje Ivana da Mu vjeruje: "I blago onom tko se ne sablazni o mene." (Mt 11,6).

U ovom prizoru vidimo sličnost s osobom kojoj je teško razaznati Božji glas u molitvi. Kad se i mi sami nađemo u ovoj situaciji, Isus nas poziva da potpuno promijenimo perspektivu, da napustimo našu čežnju za ljudskom sigurnošću i uđemo u tajanstvenu avanturu Boga koji nam govori kroz svoja djela i Sveto Pismo. U Isusovim riječima "blago onom tko se ne sablazni o

mene", otkrivamo poziv na očuvanje vjere u molitvi, čak i kad se ponekad čini da nam Bog ne odgovara onako jasno kako smo se nadali.

Djela koja mogu prekinuti "šutnju"

Osoba koja se počela moliti možda će se često susresti s prividnom Božjom "tišinom". "Pričam Mu, govorim Mu o svojim brigama. Pitam Ga što bih trebao učiniti, ali On mi ne odgovara. Ne govori mi ništa." Ovo je bila i Jobova pritužba: "K Tebi vičem, al` Ti ne odgovaraš; pred Tobom stojim, al` Ti i ne mariš." (*Job* 30,20). Tada je lako postati zbunjen: "Oduvijek sam slušao da je molitva razgovor, ali Bog mi nikada ništa ne govori. Ako Bog razgovara s drugima...zašto ne sa mnom? Što radim pogrešno?" Ove sumnje osobe koja se moli ponekad mogu dovesti do kušnje nade. "Ako mi Bog ne govori, zašto bih se molio?" A ako se ova tišina protumači kao Božja odsutnost, može postati čak i

kušnja vjere: "Ako Bog ne razgovara sa mnom, onda On ne postoji."

Što možemo reći kao odgovor na sve ovo? Prije svega, zanijekati Božje postojanje zbog njegove prividne šutnje nema smisla. Bog je možda odabrao šutjeti zbog bilo kojeg razloga, a to ne bi utjecalo na njegovo postojanje ili ne-postojanje, niti na njegovu ljubav prema nama. Vjera u Boga – i u njegovu dobrotu – odlučna je. U svakom slučaju, ovo može biti dobar trenutak da Ga potražimo, ispunjeni vjerom i povjerenjem: "Bože, ne šuti, nemoj ostati nijem i ne počivaj, Bože!" (Ps 83,1).

No, ne smijemo sumnjati ni u našu sposobnost da čujemo Božji glas. Ljudsko srce ima potrebne "resurse" da, pomoću milosti, čuje Boga kako nam se obraća, bez obzira na to koliko je ta sposobnost zamračena istočnim grijehom i našim osobnim

grijesima. Prvo poglavlje *Katekizma Katoličke Crkve* naziva se "Čovjek je otvoren za Boga". Sveti Ivan Pavao II rekao je na općoj audijenciji: "Čovjek je, kako kaže tradicija kršćanske misli, "capax Dei": sposoban spoznati Boga i primiti dar koji je sam Bog. Stvoren doista na sliku i priliku Božju, on može živjeti osobni odnos s njim." (2) To je osobni odnos koji poprima oblik dijaloga sačinjenog od riječi i djela. (3) I ponekad, samo od djela, kao što se događa i u ljudskoj ljubavi.

Primjerice, samo izmjena pogleda između dvije osobe može biti tihi dijalog (postoje pogledi koji jasno govore), tako i naš povjerljiv razgovor s Bogom može biti u ovom obliku: "gledati u Boga i shvatiti da Bog gleda u nas. Kao što je Isus gledao u Ivana, što je odredilo tijek života njegovih učenika zauvijek." (4) Katekizam kaže da je "kontemplacija pogled vjere." (5) Često pogled može

biti važniji i ispunjeniji značenjem, ljubavlju i svjetlom za naš život, nego dugačak niz riječi. Sveti Josemaria, kad je govorio o radosti koja proizlazi iz kontemplativnog života, rekao je da "iz duše izvire ponovno pjesma, nova pjesma, jer se i duša osjeća od Boga promatrana i ljubljena dovijeka." (6) Kao "prosjaci pred Bogom" (7), ponizno molimo da i mi, osim što znamo da je istina, možemo uvijek "osjetiti" Božji pogled na nas pun ljubavi.

Nijedan čovjek nikada nije tako govorio

Sveta Majka Terezija iz Calcutte rekla je "u glasnoj molitvi mi se obraćamo Bogu; u razmatrajućoj molitvi On se obraća nama." (8) Tada Bog izlijeva Sebe u nas." Ovo je pokušaj objašnjavanja nečeg što je neobjašnjivo. U stvarnosti, molitva podrazumijeva tajanstvenost. Ovaj "tajanstveni susret" između Boga i

osobe koja se moli događa se na razne načine. Neke od njih teško je odrediti i ne mogu se u potpunosti razumjeti ni objasniti. Kao što *Katekizam Katoličke Crkve* navodi o razmatrajućoj molitvi: "Trebamo se također suprotstaviti načinima *mišljenja* "ovoga svijeta", oni nas okužuju ako nismo budni. Primjerice, neki drže da je istinito samo ono što se može potvrditi razumom i znanošću; molitva je pak tajna koja se prelijeva nad našu svijest i podsvijest" (9) Poput Ivana Krstitelja, često tjeskobno tražimo opipljive dokaze koji nisu uvijek dostižni u nadnaravnom kraljevstvu.

Način koji Bog odabire za razgovor s našim dušama nadilazi naše razumijevanje i mi to nikada ne možemo u potpunosti razumjeti. "Znanje to odveć mi je čudesno, previsoko da bih ga dokučio." (Ps 139,6) Naša abeceda nije Božja abeceda, naš jezik nije njegov jezik,

naše riječi nisu Njegove riječi. Bog ne treba glasnice da bi govorio, niti ga se sluša ušima, već skrovitijim i tajanstvenijim mjestom u našem biću. Ponekad to zovemo našim srcem; katkad našom savješću. (10) Bog nam se obraća kroz stvarnost Njegova Bića stvarnosti koja smo mi. Zvijezda je u odnosu s drugim zvijezdama ne pomoću riječi, već pomoću sile gravitacije. Bog nam se ne treba obraćati riječima, iako On i to može. On govori svojim riječima i tajnim djelovanjem Duha Svetoga u našoj duši, dotičući naše srce, uznemirujući naše emocije i dajući svjetla našem razumu kako bi nas nježno privukao Sebi. Može se dogoditi da ispočetka toga nismo svjesni. No, kako vrijeme prolazi, On će nam pomoći da budemo strpljiviji ili puni razumijevanja, da bolje radimo ili da dajemo veću pozornost prijateljstvu... Ukratko, naša ljubav prema Bogu neprestano će rasti.

Katekizam Katoličke Crkve govori da je za osobu koja moli "Preobrazba srca koje moli prvi odgovor na našu prošnju." (11) To je preobrazba koja je obično spora i postepena, na trenutke čak i neprimjetna, ali je svejedno posve sigurna te ju moramo prepoznati i biti zahvalni na njoj. To je ono što je Sveti Josemaria učinio 7. kolovoza 1931.: *"Danas ovaj dijecezanski svećenik slavi blagdan Preobraženja Gospodina našega Isusa Krista. Kada sam prinio svoje nakane u svetoj Misi, primijetio sam unutarnju promjenu koju je Bog u meni tih godina učinio... I to usprkos meni samom: mogu reći, bez moje suradnje. Mislim da sam tada odlučio posvetiti čitav svoj život ispunjenju Božje volje."* (12) Ova "unutarnja promjena" koja se prepoznaje u molitvi jedan je od načina na koji nam se Bog obraća...kakav prekrasan način! Onda razumijemo ono što je hramski službenik rekao svećeničkim glavarima: "Nijedan

čovjek nikada nije tako govorio" (*Iv* 7,46). Bog govori kao što nitko drugi ne može govoriti: mijenjajući naše srce.

Božja je riječ "živa i djelotvorna" (*Heb* 4,12). Ona nas mijenja, a Njegova djela u našoj duši nadilaze naše razumijevanje. Kao što je Jahve rekao proroku Izaiji: "Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli. Kao što daždi i sniježi s neba bez prestanka dok se zemlja ne natopi, oplodi i ozeleni da bi dala sjeme sijaču i kruha za jelo, tako se riječ koja iz mojih usta izlazi ne vraća k meni bez ploda, nego čini ono što sam htio i obistinjuje ono zbog čega je poslah" (*Iz* 55, 9-11). Ova tajanstvena učinkovitost je poziv da rastemo u poniznosti koja "je temelj molitve. Tek kada ponizno priznamo da ne znamo moliti kako bismo trebali, onda smo spremni slobodno primiti dar molitve." (13) Spremni

smo se s povjerenjem otvoriti Božjim djelima.

Božja uzvišena sloboda

Bog nam govori kada On to želi. Ne možemo staviti ograničenja na Duha Svetoga. Nije u našim rukama upravljati njegovim djelovanjem u našim dušama. Sveti Josemaria jednom je rekao da je Krist, prisutan u svetohraništu, "Gospodin koji govori kad On to želi, kad to najmanje očekujemo, i kaže određene stvari. Tada šuti, jer želi odgovor naše vjere i naše odanosti. "(14) Mi "ulazimo u molitvu" ne kroz vrata naših osjetila – vid, sluh, osjećaje – nego "na uska vrata vjere" (15) pokazanoj u brizi i ustrajnosti koje polažemo u vrijeme za molitvu. Iako možda to odmah ne shvaćamo, naša molitva donosi plod.

Ovo se često događalo Osnivaču Opusa Dei. Primjerice, 16. listopada 1931. rekao je: "Želio sam se moliti,

nakon Mise, u tišini svoje crkve. Nisam uspio. U ulici Atocha kupio sam novine (ABC) i ušao u tramvaj. Do ovog trenutka, kada to pišem, nisam uspio pročitati više od jednog odjeljka u novinama. Osjetio sam kako kroz mene prolazi molitva obilne i goruće ljubavi. Tako sam se osjećao u tramvaju cijelim putem kući." (16) Sveti Josemaria pokušao je bez uspjeha moliti se na tihom mjestu. A opet, nekoliko minuta kasnije, usred buke i gužve u tramvaju punog ljudi, dok je čitao novine, obuzela ga je Božja milost i iskusio je "najuzvišeniju molitvu" svojega života, prema onome što je sam rekao.

Mnogi drugi sveci svjedočili su Božjoj slobodi u obraćanju duši kada On to želi. Sveta Terezija Avilska, na primjer, prepričava u svom *Životu*: "Smijala bih se sama sebi i mislila da je ugodno shvatiti koliko nisko duša može potonuti ako Bog neprestano

ne radi u njoj. U takvom stanju, duša jasno vidi da nije bez Boga: to nije poput teških kušnji koje sam ponekad iskusila. Duša sakuplja drvo i čini sve što može sama, ali ne uspijeva pronaći način da upali vatru ljubavi Božje. Samo Njegovim velikim milosrđem može se vidjeti dim, koji pokazuje da vatra nije posve ugašena. Tada Gospodin dolazi natrag i zapali vatru, jer duša samu sebe izluđuje puhanjem u vatru i premještanjem drva, a opet sva njena nastojanja samo sve više gase vatru. Vjerujem da je najbolja stvar za dušu da bude potpuno pomirena s činjenicom da sama ne može ništa učiniti...i naučiti kroz iskustvo koliko malo može učiniti sama." (17)

Zapravo, Bog nam se obraća mnogo puta. Ili, bolje rečeno, nikada nam se ne prestaje obraćati u svakom trenutku. Na određeni način, naučiti moliti se je naučiti prepoznati Božji "glas" u njegovim djelima, baš kao

što je Isus pomogao Ivanu Krstitelju da to učini. Duh Sveti nikada ne prestaje djelovati u našim dušama. Kao što je Sveti Pavao podsjetio Korinćane: " niti tko može reći: 'Isus je Gospodin' ako nije pod djelovanjem Svetoga Duha" (1 Kor 12,3). Ovo bi nas trebalo ispuniti mirom. No, tko god izgubi iz vida ovu istinu mogao bi se lako obeshrabriti. "Oni pak koji molitvom traže Boga, brzo obeshrabre, jer ne znaju da molitva dolazi također od Duha Svetoga, a ne samo od njih." (18) Kako nikada ne bismo postali obeshrabreni u molitvi, moramo imati veliko povjerenje u Duha Svetoga i njegove raznolike i tajanstvene načine djelovanja u našoj duši: "Kraljevstvo je Božje kao kad čovjek baci sjeme u zemlju. Spavao on ili bdio, noću i danju sjeme klija i raste - sam ne zna kako" (Mk 4, 26)

Jose Brage

- (1) Usp. Flavius Joseph, *Židovski antikviteti*, 18, 5, 2.
- (2) Sveti Ivan Pavao II, *Opća audijencija*, 26.srpnja 1998.
- (3) *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2567.
- (4) Sveti Josemaria, Bilješka s meditacije, 9.siječnja 1959.
- (5) *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2715.
- (6) Sveti Josemaria, Homilija “Prema svetosti,” u *Prijatelji Božji*, br. 307.
- (7) usp. sveti Augustin, *Sermon* 56, 6, 9.
- (8) Sveta Terezija iz Kalkute, *No Greater Love*, New World Library, p. 5.
- (9) *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2727.

(10) *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1776.

(11) *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2739.

(12) Sveti Josemaria, *Bilješke*, br. 217; u Andres Vazquez de Prada, *The Founder of Opus Dei*, Vol. I, Scepter Publishers, 2001, str. 287-288.

(13) *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2559.

(14) Sveti Josemaria, *Bilješke s obiteljskog druženja*, 18.lipnja 1972. (*Cronica*, 2000, str. 243).

(15) *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2656.

(16) Sveti Josemaria, *Bilješke*, br. 334; u Andres Vazquez de Prada, *The Founder of Opus Dei*, Vol. I, Scepter Publishers, 2001, p. 294.

(17) *Život Terezije od Isusa*, prevela E. Allison Peers, Image Book, Ch. XXXVII, pp. 216-217.

(18) *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2726.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/poznavati-njega-i-
poznavati-sebe-v-kako-nam-se-bog-
obraca/](https://opusdei.org/hr-hr/article/poznavati-njega-i-poznavati-sebe-v-kako-nam-se-bog-obraca/) (18.04.2025.)